

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MAP ORP Karlovy Vary (reg. č. CZ.02.3.68/0.0/0.0/15 005/0000079) – seminář „Spolupráce pedagoga a asistenta“

Datum: 11. 10. 2017 a 1. 11. 2017

Místo: ZŠ Nejdek, Nám. Karla IV.

Přítomní: dle prezenční listiny

Cílová skupina: Seminář byl určen pro pedagogy a asistenty pedagogů

Cíl: Podpora kompetencí pedagogů a asistentů směrem ke vzájemné týmové spolupráci v souvislosti se vzděláváním dětí a žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Lektor: Mgr. Hana Švarcová (Speciálně pedagogické centrum Karlovy Vary)

- 1) Nejprve proběhlo kolečko představení účastníků. Na prvním semináři 11. 10. 2017 byli přítomni převážně asistenti pedagogů, na druhém semináři pak převážně učitelé.
- 2) Následovalo sdělení novinek v legislativě v souvislosti s působením asistenta pedagoga. Lektorka mimo jiné také sdělila, že podpora je možná i pro žáky z cizojazyčného prostředí. Probírány byly kompetence jednotlivých poradenských pracovišť. Pedagogicko-psychologická poradna (PPP) řeší problémy v rámci jazykových dovedností (cizinci, děti a žáci z prostředí, kde čeština není rodným jazykem) a poruchy chování (např. ADHD). PPP je také první institucí, kam je možno obrátit se s žádostí o radu. Speciálně pedagogické centrum (SPC) se věnuje dětem a žákům se zdravotním znevýhodněním.

Lektorka se přítomných ptala, zda ví, jaké je vymezení práce asistenta pedagoga. Asistent pedagoga je opravdu asistentem učitele, není asistentem konkrétního žáka. Není to tak, že učitel přenesení práci se znevýhodněným žákem na asistenta. Učitel má sdělovat asistentovi, co má dělat. Učitel řídí činnost. Asistent má působit ve třídě tehdy, když je práce náročná. Karlovarský kraj je jedním z nejvíce inkluzivních krajů. Důvodem je mimo jiné také geografické rozložení kraje, kdy jsou malé školy na venkově, odkud jsou velké dojezdové vzdálenosti do větších měst, takže je zde přirozená nutnost integrovat žáky s různými znevýhodněními.

Dle statistických údajů má Karlovarský kraj 6 nadaných žáků, které na to mají diagnostiku. I nadaný žák může potřebovat podpurná opatření.

Asistent pedagoga se má také podílet na tvorbě individuálního vzdělávacího plánu spolu s pedagogem. Asistent nemá mít jen přímou pedagogickou práci, ale má mít i

nepřímou práci, např. příprava textů pro žáka se zrakovým postižením. Asistent v případě žáka ve třetím stupni podpůrného opatření může nyní být maximálně na 0,75 úvazek. Dříve to šlo i na 1,0 úvazek.

- 3) Třetí část byla věnována jednotlivým typům speciálních vzdělávacích potřeb a podpůrných opatření. Pracovníci SPC chodí do hodin do školy, aby měli náhled, zda je potřeba jako podpůrné opatření doporučit asistenta pedagoga. SPC vždy komunikuje se školou, aby společně našly vhodné podpůrné opatření, které je škola schopna zabezpečit.

Pokud rodič nepředá škole zprávu z vyšetření od lékaře při komplikovaných zdravotních potížích dítěte, asistent a pedagog se k těmto informacím nedostanou. SPC doporučuje rodičům, aby tyto materiály škole předali. Je potřeba s materiálem ve škole nakládat s vědomím toho, že se jedná o důvěrný materiál. Asistent pedagoga má mít pročtenou dokumentaci k žákovi, aby věděl, jak má s žákem pracovat.

Snímek školy je zveřejněn na webu školy, je zde soupis toho, co je škola schopna zabezpečit v souvislosti s podpůrnými opatřeními (bezbariérové úpravy, pomůcky apod.).

Pro žáky s menšími obtížemi je zpracováván plán pedagogické podpory. I zde může asistent pedagoga pedagogovi pomoci. Např. žák má potíže se psáním, asistent mu může pomoci při psaní, dohlédnout na tohoto žáka.

V případě vzdělávání žáků z odlišného sociokulturního prostředí se mohou školy obracet na NIDV, kde mají koordinovat doučování a individuální výuku českého jazyka pro cizince. Výuka českého jazyka pro cizince je také možná prostřednictvím Centra na podporu integrace cizinců zřízeného Ministerstvem vnitra. V Nejdku mají jako doplňkový předmět ve škole výuku češtiny pro cizince. Žáci cizinci mohou mít např. jako podpůrné opatření notebook, aby si mohli vyhledávat informace v předmětech typu fyzika, přírodopis, ve svém rodném jazyce, aby porozuměli obsahu učiva. V Karlových Varech a okolí je mnoho cizinců, kteří nerozumí českému jazyku tak, jako žáci rodilý mluvčí.

Asistent pedagoga by měl obsáhnout 4 až 5 žáků. Dále při počtu žáků se druhým a vyšším stupněm podpůrného opatření v počtu od 5 výše ve třídě může být asistent ve třídě, i když není doporučen SPC jako podpůrné opatření. Do podpůrných opatření patří i žáci, kde rodina nedbá dostatečně na školní přípravu. Mohou to být i žáci se špatnou rodinnou situací, kdy se např. rodiče rozvádějí.

Lektorka se ptala, zda žáci s LMP mají speciální učebnice, nebo se vzdělávají dle materiálů pro žáky běžné školy? Když je pro dítě s LMP obtížné porozumět látce z běžné učebnice, má mít učební materiály speciální, protože jsou zde upravené obsahy odpovídající minimálním očekávaným výstupům dle RVP. Např. na výuku cizího jazyka může žák s LMP docházet do nižšího ročníku, nebo je utvořena speciální skupina těchto žáků na větších školách.

Následoval výklad toho, co je vidět ve formulářích, do kterých školy vykazují vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

- 4) Další blok byl věnován náplni práce asistenta pedagoga. Asistent je podporou učitele. Lektorka se ptala na rozdíl mezi asistentem pedagoga a osobním asistentem. Osobní asistent je placen z prostředků rodičů žáka, asistent pedagoga je financován z veřejných prostředků. Lektorka se ptala přítomných asistentů, nakolik ví před začátkem hodiny, co po nich pedagog bude chtít. Asistenti pedagoga na druhém stupni ZŠ musí pracovat s více učiteli. Přístup učitelů je různý, někteří asistentovi vlastně nic neřeknou, někteří dávají konkrétní pokyny. Když pokyny nejsou, asistent tápe a neví, co má vlastně dělat. Učiteli někdy nedojde, že si asistent jako pedagogický pracovník nemusí být jistý. Je nutná komunikace mezi pedagogem a asistentem pedagoga. Když má asistent informace o žákovi, co žákovi jde a nejde, má to sdělit pedagogovi. Důležitá je kooperace v průběhu hodiny, asistent se má zeptat, s čím může pomoci. Když si pedagog a asistent vzájemně osobnostně nesednou, je potřeba to řešit ihned. Asistent má mít ve třídě své místo, když je asistent stále vedle žáka s podpůrným opatřením, vede to k vyčleňování žáka z kolektivu vrstevníků.
- 5) Poslední blok byl věnován příkladům z praxe a diskuzi. Je potřeba si uvědomit, co je ve škole důležité? Jaký výstup je důležitý? Nejvyšší stupeň dovednosti je, že to, co umím, dokáži předat jinému.

Zajímavé bylo, že každý ze seminářů byl svým průběhem jiný. Důvodem bylo, že na seminářích se sešlo odlišné složení účastníků. Na prvním semináři to byli převážně asistenti pedagoga, na druhém semináři především učitelé.

Materiály doporučené lektorkou:

<https://www.vydavatelstvi.upol.cz/>

<http://www.evup.upol.cz/>

<http://www.hlasydeti.cz/>

<https://digifolio.rvp.cz/>

Zapsala Markéta Hendrichová

